

בבית המשפט העליון

בע"ס 278/21

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקש: פלוני

נ ג ד

המשיבה: פלונית

בקשת רשות לערער על החלטת בית המשפט המחוזי
מרכז-לוד (כב' השופטת ו' פלאוט) בעמ"ש 67569-12-20
מיום 3.1.2021

בשם המבקש: עו"ד דוד חץ

בשם המשיבה: עו"ד אורי זמברג

החלטה

1. המבקש והמשיבה הם בני זוג לשעבר, אשר התגרשו בשנת 2009. בהסכם הגירושין עליו חתמו הצדדים באותה שנה נקבע בין היתר כי בית המגורים של בני הזוג (להלן: בית המגורים) יועמד למכירה על ידי המבקש, וכי באמצעות מחצית התקבולים ממכירתו (לכל היותר, בהתאם להוראות שפורטו) ירכוש המבקש דירת מגורים עבור המשיבה, שתהיה סבירה ולשביעות רצונה (להלן: הסכם הגירושין או ההסכם). בשנת 2016, ולאחר שהוראות אלו בהסכם הגירושין לא יצאו לפועל, הגיש המבקש לבית המשפט לענייני משפחה "בקשה לפירוק שותפות במקרקעין ולמינוי כונס נכסים" (לפני כן הגיש המבקש תביעה ל"ביצוע הסכם ממון" בבית הדין הרבני, אולם זו נמחקה בקביעה שבית הדין לא קנה סמכות לדון בה). בכתב ההגנה (שהוכתר על ידי המשיבה "כתב הגנה לבקשה (ותובענה שכנגד לאכיפת הסכם)" טענה המשיבה כי על המבקש היה להגיש תביעה לאכיפת ההסכם חלף תביעה לפירוק שיתוף ובגדרי פרק בכותרת "תביעה שכנגד" התבקש בית המשפט להורות על אכיפת הסכם הגירושין כך שהמבקש יחויב לרכוש למשיבה דירה הולמת, גם אם עלותה תהיה גבוהה ממחצית התמורה עבור

בית המגורים. בסיכומיו הבהיר המבקש כי אינו מתנגד לאכיפת ההסכם וכי הוא מותיר לבית המשפט לקבוע באיזה אפיק משפטי יידונו טענותיו – הליך פירוק שיתוף במקרקעין או הליך לאכיפת הסכם (ראו למשל סעיפים 7 ו-70 לסיכומי המבקש).

2. ביום 17.6.2019 דחה בית המשפט לענייני משפחה בפתח תקווה (כב' השופטת י' גרינוולד-דנד) את תביעת המבקש, בהחלטה שהוכתרה על ידו "פסק דין". נקבע כי הגם ששני הצדדים נתנו הסכמתם לכאורה לאכיפת ההסכם, עמדתם באשר לפרשנותו הראויה והחייבים הנגזרים ממנו בנקודת הזמן הנוכחית שונה בתכלית. בעניין זה נמצא כי הניסיונות למכירת בית המגורים לא צלחו נוכח בעיות תכנוניות ורישומיות וכי על פי ההסכם האחריות לטיפול באלה – לשם ביצוע המכר – מוטלת על המבקש בלבד. בית המשפט דחה את הטענה כי המשיבה לא שיתפה פעולה עם ניסיונות המכירה וקבע כי השיהוי בביצוע ההסכם רובץ לפתחו של המבקש. בהמשך לקביעות אלו ואחרות הורה בית המשפט כי המבקש יישא בהשלכות העיכוב במכירת בית המגורים (שהביא לכך שמחצית התמורה הריאלית הצפויה מהמכירה לא תספיק לרכישת דירה עבור המשיבה לפי הוראות ההסכם) ועל כן עליו לרכוש עבור המשיבה דירה לפי הוראת ההסכם הגירושין, אף אם מחירה יעלה על מחצית התמורה שתתקבל ממכירת בית המגורים. עוד נקבע כי באי הכוח של הצדדים ימונו כוונסי נכסים למכירת בית המגורים, לאחר הכשרת חריגות הבניה (להלן: כוונסי הנכסים); כי בתם של הצדדים תפעל לאיתור שתי דירות מגורים רלוונטיות עבור המשיבה (במאפיינים שפורטו); כי המבקש יישא בהוצאות המשפט של המשיבה; וכי "התיק ייסגר".

3. לאחר הכרעה זו, הוגשו לבית המשפט לענייני משפחה בקשות שונות הנוגעות לביצוע הוראותיו. כך, בין היתר, נדחתה בקשת המבקש למתן החלטה בעניין רכישת אחת מן הדירות שהציע למגורי המשיבה (החלטה מיום 26.8.2019); נקבע כי הצעת הרכישה שהעמיד המבקש לבית המגורים עדיפה על הצעה רלוונטית נוספת וכי דירת מגורים שהוצעה על ידי בתם של הצדדים תירכש עבור המשיבה, חלף דירות שהוצעו על ידי המבקש (החלטה מיום 8.9.2020); ונקבע כי על המבקש לשלם את שכר טרחתם של כוונסי הנכסים, בשיעור של 3% משווי הזכויות בבית המגורים (להלן: ההחלטה בעניין שכר הטרחה או ההחלטה מיום 3.12.2020).

4. ביום 29.12.2020 הגיש המבקש מסמך שכותרתו "כתב ערעור" לבית המשפט המחוזי, ובו העלה טענות המכוונות הן להכרעת בית המשפט לענייני משפחה מיום 17.6.2019, הן להחלטות נוספות שהתקבלו אחריה, ובהן ההחלטה מיום 3.12.2020. בהחלטה מיום 3.1.2021 קבע בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ו' פלאוט)

כי ההכרעה מיום 17.6.2019 היא משום פסק דין בו נדחתה תביעת המבקש לפירוק שיתוף; כי המועד להגשת ערעור על פסק הדין חלף זה מכבר; וכי ההחלטות הנוספות הן החלטות הנוגעות לביצוע פסק הדין. בהמשך לכך קבע בית המשפט כי המועד להגשת בקשת רשות ערעור על יתר ההחלטות חלף אף הוא, פרט להשגה על ההחלטה מיום 3.12.2020. לפיכך הורה בית המשפט על מחיקת הערעור בכל הנוגע לקביעות מיום 17.6.2019 ולהחלטות שהמועד להשיג עליהן חלף. אשר להחלטה בעניין שכר הטרחה, נקבע כי יש לדון בערעור שהוגש כאילו הוגשה בקשת רשות לערער בהתאם להוראת תקנה 149(4) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, ולדחות את הבקשה. נקבע כי המבקש הסכים לשאת בשכר הטרחה וכי השגותיו לגבי ההחלטה מיום 3.12.2020 נשענות על ההשגות על ההחלטות האחרות, שבהן ממילא לא יחול שינוי נוכח היותן חלוטות כאמור.

5. מכאן הבקשה שלפניי. המבקש טוען כי הכרעת בית המשפט לענייני משפחה מיום 17.6.2019 היא משום "החלטה אחרת" בהליך פירוק שיתוף במקרקעין, ולא פסק דין; וכי ההחלטה מיום 3.12.2020 היא שסוגרת את התביעה שהגיש, ועל כן מניין הימים להגשת ערעור על כל ההחלטות שהתקבלו לפניו, לרבות ההחלטה מיום 17.6.2019, החל למעשה ביום 3.12.2020. המבקש טוען כי בפסיקתו של בית משפט זה נקבע כי בית המשפט לא מסיים את מלאכתו בהחלטה על פירוק השיתוף וכי ההליך נחשב "פתוח" עד לסיום פעולות העזר הכרוכות בביצוע הפירוק. בהמשך לכך נטען כי ההחלטה מיום 3.12.2020 בעניין שכר הטרחה של כונסי הנכסים סגרה את ההליך ולכן למבקש הייתה זכות לערער עליה ועל ההחלטות הקודמות לה, בגדר ערעורו שהוגש במועד. המבקש מוסיף וטוען כי למרות האמור בהחלטה מיום 17.6.2019, התיק לא נסגר, נוכח מינוי כונסי הנכסים והצורך במתן החלטות הנוגעות לביצוע תפקידם; וכי אין בכך שבית המשפט לענייני משפחה סיווג את ההכרעה מיום 17.6.2019 כפסק דין כדי להכריע בטענותיו לגבי סיווגה המהותי של ההחלטה.

6. התבקשה תשובה. המשיבה סומכת ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי, וטוענת כי יש לסווג את ההכרעה מיום 17.6.2019 כפסק דין, כפי שקבע בית המשפט לענייני משפחה. נטען כי פסק הדין הכריע מהותית במחלוקות פרשניות שהתגלעו בין הצדדים לגבי ביצוע ואכיפת הסכם הגירושין, וכי תביעתו של המבקש לפירוק השיתוף נדחתה ולא ניתנו בגדרה החלטה או צו לפירוק שיתוף. המשיבה מוסיפה וטוענת כי ההחלטות שהתקבלו לאחר פסק הדין הן "החלטות אחרות" הנוגעות לביצועו ולא מוקנית עליהן זכות ערעור. עוד נטען כי אין מקום לאפשר למבקש להעלות השגות על פסק הדין מיום 17.6.2019 במועד הנוכחי, שעה שהמבקש כבר רכש את זכויות המשיבה בבית

המגורים, ונחתם הסכם בינה לבין צד שלישי לרכישת דירה למגוריה, בהתאם לפסק הדין ובאישורו של בית המשפט לענייני משפחה.

7. דין הבקשה להידחות בהעדר עילה להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי. בית המשפט המחוזי עמד על כך שבהחלטה מיום 17.6.2019 נדחתה תביעתו של המבקש לפירוק שיתוף, לצד פסיקת הוצאות לטובת המשיבה וסגירת התיק. משום כך מצא בית המשפט המחוזי, כבית המשפט לענייני משפחה, כי ההכרעה מיום 17.6.2019 היא פסק דין, וההחלטות שניתנו לאחריה הן החלטות אופרטיביות לגבי ביצוע פסק הדין, שעליהן ניתן להגיש בקשת רשות לערער. בהמשך לקביעות אלו נמצא כי השגותיו של המבקש על פסק הדין ועל חלק מן ההחלטות שהתקבלו לאחריו לא הוגשו במועד, ולכן אלו נמחקו מן הערעור שהגיש. כמפורט לעיל, המבקש טוען כי יש להחיל בעניינו את הפסיקה שהורתה כי החלטה על פירוק שיתוף במקרקעין אינה "סוגרת" את ההליך בין הצדדים כל עוד לא הסתיימו פעולות העזר הכרוכות בביצועה, ועל כן בדרך כלל זו תסווג כ"החלטה אחרת" וניתן יהיה להגיש בעניינה ערעור בזכות עם מתן פסק הדין הסופי, במועד סיום כל הפעולות הנוגעות לשיתוף (ובעניין זה מפנה המבקש לע"א 1409/06 גרינברג נ' טובול, פסקה 3 (1.8.2006) (להלן: עניין גרינברג)). לאחר שעיינתי בהכרעתו של בית המשפט לענייני משפחה מיום 17.6.2019 ובהחלטות בית משפט זה שעליהן הסתמך המבקש בטיעוניו, אני סבור כי הונחה עילה להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי. הכרעתו של בית המשפט לענייני משפחה מיום 17.6.2019 עסקה בשאלת היקפם של החיובים בהסכם הגירושין ודרך אכיפתם בעת הנוכחית ועל בסיס ההכרעה האמורה ולשם הוצאתה מן הכוח אל הפועל ניתנו ההוראות האופרטיביות בפסק הדין (ראו והשוו ע"א 3447/17 ד.כ חנויות להשכרה בהרצליה הצעירה נ' אלכסנדר אורן בע"מ, פסקה 3 (19.1.2018); בש"א 4057/17 א.ג.י. השרון אחזקות והשקעות בע"מ נ' בן הפנדי בע"מ, פסקאות 6-8 (29.5.2017); בש"א 7697/95 אבנר – איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ נ' אליהו חברה לבטוח בע"מ, פ"ד מט(5) 78, 81-83 (1996); ע"א 2817/91 מימון נ' שאולי, פ"ד מז(1) 152, 156-159 (1993)). אף המבקש, בסיכומים שהגיש לבית המשפט לענייני משפחה, הבהיר כי הוא מותיר לשיקול דעתו של בית המשפט אם לדון בטענות באכסניה המשפטית של אכיפת הסכם הגירושין (להבדיל מזו של הליך פירוק שיתוף במקרקעין), כפי שאכן נעשה בפועל. בנסיבות אלו, אני סבור כי בבקשה שלפניי הונחה תשתית משפטית מתאימה לטענה כי הפסיקה שעליה נסמך המבקש, שנגעה להליכי פירוק שיתוף במקרקעין, מחייבת תוצאה דומה גם במקרה דנן (ראו עניין גרינברג, פסקה 4; בש"א 881/06 כץ נ' גוטליב, פסקה 8 (4.7.2006); ראו והשוו גם ע"א 3502/16 הללי נ' סיקרסקי, פסקאות 6-7 (2.1.2017)). בהינתן האמור, אני סבור כי הונחה עילה למתן רשות ערעור במקרה דנן על פי אמות המידה המקובלות.

הבקשה נדחת אפוא. המבקש יישא בהוצאות המשיבה בסך 7,000 ש"ח.

ניתנה היום, כ"ג בניסן התשפ"א (5.4.2021).

ש ו פ ט